

מעדותו של אריה וייגרטרן על פלוגת העבודה בפיקוח הצבא ההונגרי,

1942

...גויסתי ליאסברי (Jaszberen). ביאסברי היינו תחת משטר של הצבא ההונגרי, אבל עבדנו

ככבישים, בחפירות ובכל הדברים האלו, שהיו עבור הצבא ההונגרי.

ש. איך נקראה הפלוגה שלך?

ת. 1039/.

ש. כמה יהודים היו בפלוגה שלך?

ת. בפלוגה היו 213 יהודים, והיה - ההונגרים קראו לזה קלט, זה מסגרת של קצינים, ואחר

כך הסגל של הצבא ההונגרי. וזה היה אלו שהשיגו אותנו [=עלינו] ולקחו אותנו לעבודה.

העבודה היתה בחפירות, בסלילת כבישים ושדה תעופה שעבדנו כמה זמן. אבל העבודה לא

היתה כל כך קשה, ההשפלה הנוראה שהשפילו אותנו.

ש. היחס היה נורא?

ת. היחס היה, קודם כל הם היו חיל ההנדסה, הם היו הנוקשים ביותר בצבא ההונגרי, והם

הובילו אותנו פשוט מאוד לביצות... היו ביצות, וייבשנו ביצות ואחר כך, מי שכבר קצת

התעייף אז פשוט מאוד הפילו אותנו על ביצות, וככה לפחות 1-15 איש, ואחר כך כשצעדנו

הביתה היינו צריכים לשיר. היו שירים שמגנים את הבנות היהודיות, היו שירים כאלו. ואחר

כך הובילו אותנו דווקא דרך הרחובות הראשיים של העיר, שהאוכלוסייה תראה איך נראים

היהודים, מלוכלכים, בוץ וכל זה.

זה לקח 3-4 חודשים.

ש. איפה גרתם אז? בקסרקטינים?

ת. לא, היינו גרים באורות, אורות סוסים או באסמים גדולים, אבל לא במבנים. בבוקר

קיבלנו חצי ליטר קפה שחור, וחצי לחם. זה היה המנה עד הצהריים. בצהריים גם כן קיבלנו

אוכל, אבל לא מה שקיבלו הצבא, אלא אוכל שהיה מיועד במיוחד לפלוגות עבודה.

ש. מה היה הלבוש שלך?

ת. רק כובע היה של הצבא. היתר היה לבוש אזרחי, עם סרט צהוב.

ש. סרט צהוב? על הסרט היה מגן דוד?

ת. לא לא. לא היה מגן דוד. רק סרט צהוב. וסרט צהוב היינו צריכים ללבוש על המעיל ועל

הז'קט, אם היה לנו ז'קטים, וכך צעדנו עם המכושים ועם הטוריות וכל כלי העבודה לעבודה

ומהעבודה.

ש. כמה שעות עבדתם?

ת. עבדנו מהבוקר עד החשכה.

מקור: ארכיון יד ושם 6214 – O.3.